MAATALOUS

Sikatalouden suurin ongelma on EVVK, ei voisi vähempää kiinnostaa -asenne. **KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ KALLE LEINO, VASTUULLINEN SIKATALOUS -HANKE**

Sika-alan tunnelin päässä häivähtää jo valo

Taloudelliset vaikeudet ovat vähentäneet sikatilojen investointeja. Tilojen määrä voi puolittua vuoteen 2025 mennessä. Toivoa paremmasta tuovat sianlihan hintoihin saadut korotukset ja ennustettu rehun halpeneminen.

Viime vuosi oli sikatiloille yksi huonoimmista, mutta parempaa saattaa olla vihdoin luvassa, arvioi toimitusjohtaja **Ari Nopanen** Pro Agria Lihaosaamiskeskuksesta.

”Monena vuonna osa vuodesta on ollut parempi, mutta viime vuonna hintasuhde oli huono läpi vuoden”, Nopanen totesi sikatilojen tulosseminaarissa Seinäjoella viime viikon torstaina.

Vaikea tilanne näkyi myös malttina investoinneissa. Viime vuonna myönnettiin avustusta vain 30 sikalahankkeelle.

”Pientä valoa on kuitenkin nähtävissä. Hintoihin on saatu maltillisia korotuksia ja rehun hinnan ennustetaan ehkä laskevan.”

Nopanen totesi myös, ettei tuontilihaa saa enää yhtä halvalla kuin jonkin aikaa sitten.

Tilamäärä voi vielä puolittua

Nopasen mukaan sikatilojen rakennekehitys jatkuu voimakkaana. Tilamäärä voi jopa puolittua vuoteen 2025 mennessä.

Yksi harppaus alaspäin tapahtunee uuden sikaladirektiivin tullessa voimaan ensi vuoden vaihteessa.

”Osa tiloista ei tule tekemään vaadittavia muutoksia.”

Nopanen arvelee teurastamojen ohjausvaikutuksen kasvavan nykyisestä.

”Toivottavasti se näkyisi positiivisesti esimerkiksi ruuhkien vähentymisenä.”

Tuotekehitykseen hän kaipaa lisää painetta, jotta lihasta syntyisi vastaavia innovaatioita kuin Valio on tehnyt maidosta.

Paljon kiinni pienistä asioista

Kehittämispäällikkö **Kalle Leino** Vastuullinen sikatalous -hankkeesta korosti, että asiat, joilla sikataloudessa tehdään tulosta ovat jopa ällistyttävän yksinkertaisia.

”Sikataloden suurin ongelma on EVVK, ei voisi vähempää kiinnostaa -asenne”, Leino latasi.

”Kyse on vedestä, ruuasta ja ilmasta. Ei sen ihmeellisempää.”

Hän kertoi, että esimerkiksi ruokinnan kuiva-aineprosentti on aivan liian matala isolla osalla tiloista.

”Siat syövät liikaa vettä.”

Myös juomaveden laadussa on huomattavasti puutteita. Peräti 44 prosentilla tutkituista tiloista veden laatu ei soveltunut sikojen juomavedeksi.

Leino muistutti myös tuotantoon liittyvien riskien karuudesta.

”Riskiin pitää liittyä mahdollisuus rikastua. Hyvällä tuotannolla pitää voida tehdä rahaa ja huonolla menettää sitä.”

Ratkaisu on Leinon mielestä yksinkertainen: ”Tee tosissasi. Jos et tee, lopeta.”

JAANA KANKAANPÄÄ

Sika-alan näkymät ovat entistä valoisammat.

Ongelmien kanssa hän kehottaa kääntymään rohkeasti esimerkiksi rehuteollisuuden puoleen.

”Vaatikaa laittamaan ruokinta kuntoon. Jakakaa ongelmanne asiantuntijoiden kanssa ja pankaa toimeksi.”

Kastraatiorokote maksaa itsensä takaisin

Rokotteella tehtävästä karjuporsaiden immunokastraatiosta on saatu hyviä tuloksia.

Fincas-hankkeessa rokotetuilla karjuporsailla on alustavien tutkimustulosten mukaan parempi rehuhyötysuhde kuin vertailuryhmän leikoilla. Myös lihakkuusprosentti vaikuttaa noin prosentin korkeammalta, tutkijakoulutettava eläinlääkäri **Anna Ollila** Helsingin yliopistosta kertoo.

”Siihen on myös fysiologiset perusteet ja vastaavia tuloksia on saatu muuallakin.”

Laskelmien mukaan rokotteen taloudellinen hyöty olisi noin 2,3 senttiä lihakiloa kohden. 200 miljoonan lihakilon tuotoksella hyötyä kertyisi arviolta 2,3 miljoonaa euroa vuodessa.

Rokotteen kustannus sikaa kohden työkuluineen on noin 3,25 euroa. Mikäli rehuhyötysuhde paranee 0,2 rehuyksikköä kiloa kohden, rokotteen tuoma säästö rehukustannuksiin lihasian 80 kilon kasvun aikana olisi yhteensä 3,68 euroa.

Näin rokottaminen ei kuluista huolimatta nostaisi tuotantokustannuksia, vaan päinvastoin.

TERHI TORIKKA

Emakon elinikäistuotos uudeksi mittariksi?

Olisiko emakon tuotantokyvylle olemassa parempi mittari kuin porsasmäärä emakkoa kohti vuodessa, vanhempi tutkija **Kirsi Partanen** Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksesta (MTT) kysyi Pro Agrian sikatalouden tulosseminaarissa Seinäjoella viime viikon torstaina.

Hän heitti pohdittavaksi vaihtoehdon, jossa emakkoa arvioitaisiin sen mukaan, paljonko sen porsaat tuottavat hyvälaatuista lihaa vuodessa tai emakon elinaikana.

”Britanniassa puhutaan kahden tonnin emakoista eli emakoista, jotka tuottavat vuodessa kaksi tonnia lihaa.”

Kun pahnueen porsaiden määrä kasvaa, taistelu nisäpaikoista lisääntyy. MTT:n tutkija **Maija Karhapää** kertoi, että porsaiden kasvu hidastuu keskimäärin kahdeksan grammaa päivässä, kun imetettävien porsaiden lukumäärä kasvaa yhdellä.

Partanen totesi, että tuotettu lihamäärä emakkoa kohti ei tutkimusten mukaan kasva enää, kun elävänä syntyneitä porsaita on pahnueessa yli 14.

Mahahaava uhkaa jo varhain

Kun nisäpaikkoja on isoille pahnueille niukasti, lisärehua annetaan jo muutaman päivän ikäisille porsaille, Karhapää totesi.

Makuaineilla houkuttelevaksi tehdyn pikkuporsasrehun runsas syönti imeväisiässä ei välttämättä ole hyväksi.

Porsaiden mahahaavariskiä voitaisiin ehkä pienentää, jos rakeistettu rehu korvattaisiin jauhomaisella vilja–puolitiivisteruokinnalla.

Kun pahnueet kasvavat, kilpailu nisäpaikoista kiristyy.

Britanniassa puhutaan kahden tonnin emakoista.

MAIJA KARHAPÄÄ

Kokeissa todettiin, että rakeistetulla rehulla ruokituilla porsailla oli jo vieroitusvaiheessa merkitsevästi enemmän mahalaukun limakalvovaurioita kuin vilja–puolitiivisterehulla ruokituilla.

Välityskokoisista, vilja–puolitiivisteellä ruokituista koeporsaista kolmella prosentilla oli mahahaava, rakeistetulla rehulla ruokituista 15 prosentilla.

SATU LEHTONEN

www.maaseuduntulevaisuus.fi OKRA-liite 29.6.2012 Painosmäärä 110 000 kpl

Messujen virallinen OKRA-liite

Maaseudun Tulevaisuuden OKRA-liite on OKRA-maatalousnäyttelyn virallinen messuliite. OKRA-liite toteutetaan yhteistyössä järjestäjän kanssa. Se on tuhti paketti asiaa ja informaatiota kesän oikeasta maatalousnäyttelystä.

Lehti käsittelee mm. alueen maatalousvaltaista vahvuutta ja pienen kunnan kykyä järjestää tapahtuma, joka kasvattaa suosiotaan kerta kerralta. Liitteessä on näytteilleasettajaluettelo ja kartat alueesta. Liitettä luetaan ja se otetaan mukaan näyttelyyn. Liitteen saavat kaikki Maaseudun Tulevaisuuden 86 000 tilaajaa, jonka lisäksi jaetaan 20 000 kpl:een lisäpainos Varsinais-Suomen ja Satakunnan metsänomistajille.

Liitettä jaetaan näyttelyn aikana Maaseudun Tulevaisuuden osastolla.

Hyödynnä näkyvyys ja varaa ilmoitustilaa! Soita heti 020 413 2321

Ilmoitusaineistot 15.6. mennessä
ilmoitus@maaseuduntulevaisuus.fi

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Lukijamäärä 321 000 (KMT 2011)
Levikki 83 259 (LT 2011)

Viljan hinnassa vaihteeksi nousua

Viljan hinnat kääntyivät muutaman viikon laskun jälkeen nousuun hyödykepörsseissä, mutta nousu on edelleen epävarmaa varsinkin, kun eurokriisi syveni Espanjan pyydettyä lauantaina talousapua pankkiensa tueksi.

Chicagossa kaikki neljä viljajohdannaista vahvistuivat viime viikolla ja etenkin maissin ja soijan hinnat nousivat, kun kuivuus ja helle alkavat vaivata päätuotantoalueita.

Vehnän tilanne on toinen, sillä vehnäpreerioilla on satanut.

Euroopassa vehnän ja rapsin uuden sadon hintaodotukset vahvistuivat loivasti viime viikolla.

Marraskuun vehnäfutuuri kallistui euron tonnilta 209,5 euroon ja lokakuun rapsifutuuri harppasi viikossa viisi euroa 467 euroon tonnilta.

Yhdysvaltojen maatalousministeriö julkaisee tiistaina uudet sato- ja varastoennusteet. Markkinoilla odotetaan hieman toukokuista synkempiä lukuja.

Länsi-Euroopassa on satanut viime viikkoina ja keväällä kuivuudesta kärsineet kasvustot ovat toipuneet nopeasti. Ranskalainen Agrimer arvioi loppuviikolla, että yli 70 prosenttia vehnistä on hyviä tai erinomaisia.

Vehnän ala kutistuu Ranskassa talvituhojen takia kuusi prosenttia, mutta vastaavasti ohraa on Agrimerin mukaan kylvössä 16 ja maissia 6 prosenttia enemmän kuin viime kesänä.

Itä-Euroopassa tilanne on tukalampi, sillä kuivuus kiusaa edelleen.

SovEcon alensi perjantaina Venäjän viljaennustettaan 87 miljardiin kiloon, mikä on toteutuessaan 7 miljardia kiloa viime syksyä vähemmän ja leikkaa tuntuvasti vientimahdollisuuksia.

Ukrainassa viljasato saattaa perjantaina julkaistun arvion mukaan jäädä 46–47 miljardiin kiloon, mikä on 10 miljardia kiloa vähemmän kuin viime syksynä.

Soijan hinta on vahvistunut, sillä Yhdysvallat on tällä hetkellä ainoa markkinatoimija, ja suurin osa kaupasta suuntautuu Kiinaan.

Etelä-Amerikassa ja etenkin päätuotantoalueilla Argentiinassa ja Brasiliassa soijan sato jäi niukaksi.

Kiinan arvioidaan ostavan touko-kesäkuussa 12 miljardia kiloa soijaa ja heinä-syyskuussa 13,5 miljardia kiloa.

Vahva vienti tyhjentää entuudestaan niukkoja varastoja Yhdysvalloissa.

Suomessa vanhan sadon viljojen hinnat pysyivät hienoisessa nousussa. Maaseudun Tulevaisuuden hintaseurannassa on 60 ostotarjousta, josta nousua on kymmenessä ja laskua kuudessa.

Korotukset painottuvat vehnään, ja mallasohra puolestaan halpeni. Rehuohran ja kauran hinnoissa oli eloa molempiin suuntiin.

Y-Maatalous lupaa yli 14,5 prosenttia valkuaista sisältävästä leipävehnästä 195–198 euroa tonnilta ja näyttää hintajohtajalta, mutta saman hinnan saa monelta muultakin.

VEIKKO NIITTYMAA

Viljojen ostohintoja euroa/tonni, alv 0 %
Osa hinnoista päivän hintoja, osa viikkohintoja

Vehnä	
Agrimarket	180–185 ↔
Avena	182–185 ↔
Fazer 1)	187 ↔
Kesko (valk. väh. 12,5 %) 2)	185 ↔
Kinnusen Mylly	184 ↔
Myllyn Paras	186 ↑
Raisio	182–186 ↔
Y-maatalous 3)	195–198 ↑
Luomuvehnä	
Fazer (valk. väh. 12 %)	330 ↔
Raisio	330 ↔
Rehuvehnä	
Agrimarket	174–177 ↔
A-Rehu	180 ↔
Avena	172–174 ↔
Kesko 2)	173 ↔
Kinnusen Mylly	180 ↑
Raisio	177–180 ↔
Luomurehuvehnä	
Raisio	270 ↔
Rehuohra	
Agrimarket	177–182 ↑
Altia	182 ↔
A-Rehu	182 ↔
Avena	170–180 ↑
Genencor International - entsymiohra 4)	180 ↔
Kesko 2)	169 ↔
Kinnusen Mylly	180 ↓
Raisio	175–186 ↔
Mallasohra	
Agrimarket 5)	190 ↓
Raisio	195 ↓
SGC (Prestige)	210 ↔
Luomumallasohra	
Viking Malt	399 ↔
Luomuohra	
Agrimarket	250 ↔
Kinnusen Mylly	270 ↑
Raisio	270 ↔
Suurimo-ohra	
Raisio	195 ↔
Rehukaura	
Agrimarket	174–178 ↓
A-Rehu	170–175 ↔
Avena	167–175 ↔
Kesko 2)	181 ↔
Kinnusen Mylly	171 ↔
Raisio	157–171 ↑
Suurimokaura	
Helsingin Mylly	175 ↔
Myllyn Paras	173 ↓
Raisio	173 ↓
Luomukaura	
Agrimarket	245 ↔
Avena	240 ↔
Helsingin Mylly	277 ↔
Kesko 2)	275 ↔
Raisio	250 ↑
Luomurehukaura	
Kinnusen Mylly	220 ↑
Raisio	200 ↔
Ruis	
Agrimarket	204 ↔
Avena	207 ↔
Fazer 6)	208 ↔
Helsingin Mylly	211
Kinnusen Mylly 7)	208 ↔
Myllyn Paras	195 ↔
Raisio	206 ↔
Luomuruis	
Fazer	375 ↑
Helsingin Mylly	355 ↔
Kinnusen Mylly	370 ↔
Raisio	310 ↔
Kevätrypsi ja -rapsi	
Avena	454–460 ↑
Raisio	452–460 ↔
Härkäpapu	
Agrimarket	210 ↔
Raisio	210–215 ↔
Luomuhärkäpapu	
Agrimarket	330 ↔
Kinnusen Mylly	335 ↔
Raisio	330 ↔
Rehuherne	
Raisio	190 ↔
Luomurehuherne	
Agrimarket	330 ↔
Raisio	330 ↔

Hinta noussut ↑ pysynyt ennallaan ↔ laskenut ↓ viikon takaisesta.

1) Sako vähintään 180.
2) Hinnasta vähennetään välityspalkkio.
3) Valkuainen vähintään 14,5 %
4) Paras alueen hinta + 5 e/tn ohrasta, valkuainen yli 12 %.
5) Valkuainen korkeintaan 11,5 %.
6) Sako vähintään 60.
7) Sako vähintään 80, hlp 71.

Hintatiedot ostajilta

Maitoa tankista omaan astiaan

BERLIINI

Saksassa on mahdollista tankata käsittelemätöntä lehmämaitoa omaan pulloon. Düsseldorfin ja Mönchengladbachin välissä sijaitsevalle **Irmgard** ja **Willi Bertramsin** tilalle rakennettu maitotankkiasema vastaa kuluttajien toiveisiin saada aitoa lehmänmaitoa suoraan tuottajalta.

Ympäri vuorokauden avoinna olevan tankkausaseman käyttö on helppoa: 70 senttiä automaattiin ja laite lorottaa litran tuoretta maitoa suoraan asiakkaan astiaan. Suosio on ollut odotettua suurempi.

Bertramsien 80 hehtaarin sukutilalla on 65 lehmää ja vasikkaa sekä muita eläimiä. Tila tiedottaa kanta-asiakkailleen etukäteen myös tiedossa olevista teurastuksista.

PERTTI RÖNKKÖ

Juusto maistuu saksalaisille

BERLIINI

Saksalaiset syövät Saksan tuottajaliiton tilastojen mukaan vuodessa keskimäärin 23 kiloa juustoa.

Kymmenen vuotta sitten määrä oli kaksi kiloa vähemmän. Saksalaisten lypsytilojen tuottamasta maidosta juustoon käytetään noin puolet. Yhteen juustokiloon kuluu noin kymmenen kiloa raakamaitoa.

Voin käyttö on laskenut.

Maitoa ja jugurttia keskivertosaksalainen kuluttaa vuodessa noin 91 litraa. Voin käyttö on laskenut kymmenessä vuodessa puolella kilolla kuuteen kiloon vuodessa.

PERTTI RÖNKKÖ